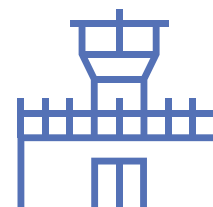

Erfaringsopsamling: Sundhedsfaglige tilsyn med medicin håndtering i fængsler og arresthuse 2025

I 2025 gennemførte Styrelsen for Patientsikkerhed 20 sundhedsfaglige tilsyn med medicin håndtering i fængsler og arresthuse, hvor personale administrerer medicin for indsatte.

Medicin håndtering i et fængsel eller et arresthus kan omfatte alt fra behandling med håndkøbsmedicin for mindre alvorlige tilstande over medicinsk behandling af kroniske lidelser som diabetes eller ADHD til misbrugsbehandling med potente lægemidler.

Der gælder som udgangspunkt samme regler for fx ansvar, instrukser, kompetencer og journalføring i forbindelse med håndtering af medicin i fængsler og arresthuse som på alle andre behandlingssteder, hvor personale håndterer medicin for patienter og borgere.

Baggrunden for tilsynet

Baggrunden for at gennemføre tilsyn med medicin håndtering i fængsler og arresthuse var, at der ved sundhedsfaglige tilsyn fra 2019 og frem blev konstateret alvorlige brister i sikkerheden ved blandt andet håndtering af medicin for indsatte.

Flere års omfattende indsatser på baggrund af fund ved tilsynene førte til et markant løft af patientsikkerheden på tværs af landets fængsler og arresthuse, og i 2022 konstaterede vi, at der var et tilfredsstillende patientsikkerhedsmæssigt niveau i varetagelsen af sundhedsfaglige opgaver i landets fængsler og arresthuse.

Målet med den nye tilsynsrække i 2025 var at afdække, om det var lykkedes at fastholde de patientsikre arbejdsgange i de fængsler og arresthuse, der fik tilsynsbesøg.

Højt patientsikkerhedsmæssigt niveau

De 20 tilsyn med medicin håndtering i fængsler og arresthuse i 2025 afdækkede et højt patientsikkerhedsmæssigt niveau. Ved 18 af de 20 tilsyn var alle målepunkter opfyldt, og der var ingen problemer af betydning for patientsikkerheden. Ved to af de 20 tilsyn var der mindre problemer af betydning for patientsikkerheden i form af enkelte, spredte fund, som institutionerne umiddelbart kunne rette op på uden yderligere opfølgning.

I dialogen med ledelse og medarbejdere under tilsynsbesøgene fremgik det, at der generelt var etableret patientsikre rammer for opgaverne, blandt andet i form af klare instrukser, der tydeligt angav, hvem der varetog hvilke opgaver, og hvordan opgaverne skulle varetages. Samtidig fremgik det, at instrukserne var implementeret og blev brugt i det daglige arbejde af de forskellige faggrupper både med og uden sundhedsfaglig autorisation, fx fængselsbetjente, sygeplejersker og læger.

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

Erfaringsopsamling: Sundhedsfaglige tilsyn med medicinhandling i fængsler og arresthuse 2025

Ved interview med medarbejdere fremgik det generelt, at fængselsbetjente havde de nødvendige kompetencer til at løse bestemte sundhedsfaglige opgaver, herunder medicinhandling, og at det for mange var en del af den faglige identitet at kunne løse disse opgaver patientsikkert og i samarbejde med andre faggrupper, fx sygeplejersker.

Der var også sikre rutiner for opbevaring af medicin, uanset om der var tale om fælles medicindepoter eller opbevaring af medicin ordineret til hver enkelt indsat.

Flere steder fremgik det, at der løbende blev fulgt op på patientsikkerhedsarbejdet med interne audits, der fx kunne tage udgangspunkt i målepunkterne for sundhedsfaglige tilsyn i fængsler og arresthuse.

Fra påbud til patientsikker praksis

De første sundhedsfaglige tilsyn i fængsler og arresthuse, som Styrelsen for Patientsikkerhed gennemførte i perioden 2019-2022, udløste en række påbud, der omfattede helt grundlæggende forhold, især i forhold til handling og opbevaring af medicin, journalføring samt ansvarsfordeling og ledelsesansvar.

Disse tilsyn gav anledning til omfattende indsatser for at afhjælpe de problemer, der blev afdækket under tilsynene og få etableret en patientsikker praksis for de sundhedsfaglige opgaver i Danmarks Fængsels institutioner.

Tilsyn med medicinhandling

Erfaringer fra sundhedsfaglige tilsyn viser, at behandlingssteder, der har patientsikre arbejdsgange for handlingen af medicin, ofte også har et højt patientsikkerhedsmæssigt niveau i øvrigt. Tilsyn med fokus på medicinhandling kan give indblik i, om der er problemer af betydning for patientsikkerheden på et centralt område.

Ud over fængsler og arresthuse har vi gennemført fokuserede tilsyn med medicinhandling på en række forskellige typer af behandlingssteder, herunder plejecentre, bosteder, sygehusafdelinger og misbrugscentre. Tilsynene med medicinhandling tager udgangspunkt i fire målepunkter med følgende overskrifter:

- Gennemgang af instruks for medicinhandling
- Interview om medicinhandling
- Journalgennemgang af medicinlister
- Gennemgang af medicinbeholdning og journaler vedrørende medicinhandling

[Se målepunkter for tilsyn med medicinhandling på stps.dk.](https://stps.dk)

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

www.stps.dk

Erfaringsopsamling: Sundhedsfaglige tilsyn med medicinhandling i fængsler og arresthuse 2025

Organisering og ansvar

Ledelsen af al sundhedsfaglig virksomhed i fængsler og arresthuse er nu placeret i to sundhedsenheder i henholdsvis Østdanmark og Vestdanmark med hver deres sundhedsfaglige ledelser og et tydeligt ansvar for at sikre varetagelsen af de sundhedsfaglige opgaver, så de er på niveau med sundhedsvæsenet i resten af samfundet.

Der er også sket en markant udvikling i organiseringen af og samarbejdet om de sundhedsfaglige opgaver i de enkelte institutioner. Generelt har fængselsbetjente fået flere kompetencer i forhold til at varetage sundhedsfaglige opgaver og agere bindeled mellem indsatte og autoriserede sundhedspersoner som læger og sygeplejersker.

Der er også gjort et stort arbejde for at udarbejde gode, brugbare instrukser til de forskellige personalegrupper i fængsler og arresthuse.

Nye regler for medicin i fængsler og arresthuse

En lovændring og en bekendtgørelse om lægemiddelhandling i kriminalforsorgens institutioner fra 2020 har gjort det muligt for fængsler og arresthuse at etablere centrale medicinrum og medicinopbevaring samt at foretage indkøb og anvende fælles medicin indkøbt til lokationen, herunder håndkøbsmedicin.

Desuden er kravene til etablering, adgangsforhold, ansvarsplacering og opgavevaretagelse i forbindelse med etableringen af central medicinopbevaring blevet præciseret.

Tilsammen har de nye regler muliggjort en langt mere patientsikker medicinhandling i landets fængsler og arresthuse end hidtil.

Sikre arbejdsgange, systemer og fysiske rammer

Siden den første tilsynsrække i 2019-2022 er der blevet arbejdet målrettet for at etablere systemer og arbejdsgange, som gør det muligt for medarbejderne at varetage de sundhedsfaglige opgaver patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt. I 2025 udrullede man således et fælles, digitalt journalsystem, som er med til at sikre, at indsatte får den rigtige medicin i den rigtige dosis.

Det nye journalsystem understøtter alle arbejdsgange i forbindelse med medicinhandling, fra ordination, ajourføring med Fælles Medicinkort (FMK) og udarbejdelse af lokale medicinlister til udlevering og registrering af medicin af udleveret medicin med mobile håndterminaler.

Der er også blevet gennemført omfattende renoveringer af de fysiske rammer for de sundhedsfaglige opgaver i fængsler og arresthuse, blandt andet i forhold til indretningen af medicinrum og rammerne for varetagelsen af medicinhandlingen generelt.

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

www.stps.dk

Erfaringsopsamling: Sundhedsfaglige tilsyn med medicinhandling i fængsler og arresthuse 2025

Konklusion

Resultater og observationer fra tilsynene med medicinhandling peger på, at håndteringen af medicin i de fængsler og arresthuse, der fik tilsyn i 2025, var præget af et vellykket samspil mellem en række faktorer: Ledelse, organisering, kompetencer, instrukser, systemer og kultur var alle med til at understøtte en patientsikker praksis for medicinhandling.

De forskellige faktorer har været påvirket af en række målrettede indsatser fra adskillige aktører, både ledelse og medarbejdere i de enkelte fængsler og arresthuse, i områdeledelserne under Danmarks Fængsler og en række myndigheder.

Resultaterne af tilsynene tyder på, at det er lykkedes at etablere og fastholde et højt patientsikkerhedsmæssigt niveau i fængsler og arresthuse.

Vil du vide mere?

På Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside kan man finde film, pjecer og andet materiale om sikker håndtering af medicin og særlige forholdsregler vedrørende risikosituationslægemidler

[Korrekt håndtering af medicin](#)

[Risikosituationslægemidler](#)

**Styrelsen for
Patientsikkerhed**

E-mail: stps@stps.dk
Tlf.: +45 7228 6600

www.stps.dk